

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

« 17 » травня 2018 р. К.В. Балабанов

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ІСТОРІЯ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ перший (бакалаврський)
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ бакалавр
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 03 Гуманітарні науки
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 032 Історія та археологія
(код та найменування спеціальності)

Історія

Назва освітньо-професійної програми

Спеціалізація (за необхідністю) _____

СХВАЛЕНО

Протокол засідання Вченої ради МДУ
від 17.05.2018 № 11

Освітня програма вводиться в дію з вересня 20 18 р.

Ректор К.В. Балабанов

(наказ № 191 від 18.05. 2018 р.)

« 15 » травня 2018 р.

I Преамбула

Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра за спеціальністю 032 «Історія та археологія», розроблено і внесено кафедрою історичних дисциплін. Затверджено та надано чинності рішенням Вченої ради МДУ від 14.05.2018 № 11.

Розробники програми: д.і.н., професор Романцов В.М., к.і.н., доцент Коробка В.М., к.і.н., Коробка Ю.В., к.і.н., Новікова С.В.

Рецензії та відгуки зовнішніх рецензентів: к.і.н., доктор філософії, доцент, завідувач кафедри філософських наук та історії України ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет» Крилова Н.І., директор Маріупольського краєзнавчого музею Капустнікова Н.О.

II Загальна характеристика

Рівень освіти вищої	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь освіти вищої	Бакалавр
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Обмеження щодо форм навчання	Денна
Освітня кваліфікація	Бакалавр історії та археології
Кваліфікація в дипломі	Бакалавр історії та археології
Опис предметної області	<p>Об'єкти вивчення та діяльності: Історія, мультидисциплінарний; галузь знань – історія та дотичні? суміжні – політологія, антропологія, міжнародні відносини, комунікація, знання іноземної мови – бажано; факультативи – гуманітарні науки, соціальні науки, економіка та освіта.</p> <p>Цілі навчання: Забезпечити умови формування і розвитку професійних компетентностей бакалавра спеціальності 032 Історія та археологія за предметною спеціалізацією «Історія», здобуття особою теоретичних знань та практичних умінь і навичок, достатніх для успішного виконання професійних обов'язків у межах навчальної та наукової діяльності.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: базові знання про основні поняття історії, про структуру історії як науки та навчального предмету.</p> <p>Методи, методики та технології: традиційні та інноваційні методи навчання, що ґрунтуються на компетентнісному та діяльнісному підходах до навчання;</p>

	Інструменти та обладнання: традиційні носії інформації, глобальні комп'ютерні мережі, засоби комунікації (e-mail, Інтернет, мультимедіа), сучасні технічні засоби.
Фокус програми: загальна/ спеціальна	Акцент на ідентифікації та використанні первинних та вторинних джерел та історіографії критично..
Орієнтація програми	Орієнтація на дослідження з великою складовою комунікативних та міжособистісних навичок рідною та іноземною мовами. Спеціальні аудіозаписи надаються майбутнім науковцям, археологам, архівістами.
Академічні права випускників	Можливість навчатися за програмами другого (магістерського) рівня за цією галуззю знань (що узгоджується з отриманим дипломом бакалавра) або суміжною. Можливість викладання історії.
Працевлаштування випускників	Сфера працевлаштування згідно Класифікатора професій України: 2443.2 історик, 2443.2 історик (економіка), 2443.2 історик (політика), 2443.2 історик (суспільні відносини).

III Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти. Тип диплому.

<p>Обсяг освітньої програми бакалавра становить 240 кредитів ЄКТС.</p> <p>З них 51 кредити загальної, 177 кредити професійної та 12 кредитів практичної підготовки.</p> <p>Одиничний ступінь.</p>

IV Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов	
Загальні компетентності	- Здатність діяти громадянськи свідомо на основі загальнолюдських ціннісних орієнтирів, вміти застосовувати основні принципи функціонування сучасного суспільства сталого розвитку та його соціальних інститутів в умовах ринкових відносин, дотримуватися основ безпеки професійної діяльності та здорового способу життя.	K3-1
	- Здатність до збору, обробки, збереження, продукування, передачі й аналізу професійно важливої інформації з різних джерел.	K3-2
	- Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію; працювати в команді з дотриманням етичних норм та цінностей мультикультурного суспільства; спілкуватися рідною та	K3-3

	<p>іноземною мовами усно та письмово.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Здатність розвивати вміння вчитися упродовж життя з високим ступенем автономії, розробляти власну траєкторію саморозвитку упродовж життя. - Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Аналізувати, узагальнювати, пояснювати факти, формулювати теоретичні поняття, положення, концепції. - Критичність та самокритичність. Думати науковими термінами, формулювати задачі, збирати дані, аналізувати їх, виправляти помилки та пропонувати рішення проблеми. - Здатність спілкуватися рідною мовою як усно, так письмово. Правильно розмовляти та писати різними комунікативними стилями, а саме: неофіційним, офіційним та науковим. - Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. Здатність орієнтуватись в інформаційному просторі, володіти й оперувати інформацією відповідно до потреб, раціонально співіснуванні з техносферою. - Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. Співпрацювати з різними партнерами в групі та команді, виконувати різні ролі й функції в колективі, проявляти ініціативу, підтримувати та керувати взаєминами з іншими. - Здатність діяти соціально відповідально та громадянські свідомо. Орієнтуватися в проблемах сучасного суспільно-політичного життя, застосовувати процедури й технології захисту власних інтересів, прав і свобод своїх та інших громадян. 	<p>K3-4</p> <p>K3-5</p> <p>K3-6</p> <p>K3-7</p> <p>K3-8</p> <p>K3-9</p> <p>K3-10</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Володіти базовими загальними знаннями з історії, а саме: знати історичні події та світову хронологію. - Знати понятійний апарат історичної науки, теоретичні засади та основні пізнавальні підходи і методи, провідні напрями сучасної історичної науки. - Розуміти, здобувати, критично аналізувати та використовувати базову історичну інформацію. - Використовувати інформаційно-пошукові навички для послідовної наукової розробки питань світової та вітчизняної історії, здатність формувати цю інформацію критично в обґрунтовану розповідь. 	<p>KП-1</p> <p>KП-2</p> <p>KП-3</p> <p>KП-4</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Володіти спеціальними знаннями з хронології та історико-історіографічної інтерпретації проблем світової та вітчизняної історії. 	КП-5
	<ul style="list-style-type: none"> - Знати методики археологічних досліджень як основи здобуття історичної інформації через артефакти, здатність характеризувати загальні та регіональні археологічні процеси. 	КП-6
	<ul style="list-style-type: none"> - Здатність пояснювати причини і наслідки історичних подій, основні тенденції розвитку міжнародних відносин, пов'язаних із геополітичними чинниками і факторами навколишнього середовища. 	КП-7
	<ul style="list-style-type: none"> - Здатність критично аналізувати, порівнювати й оцінювати історичні джерела, виявляти тенденційну інформацію та пояснювати її необ'єктивність. 	КП-8
	<ul style="list-style-type: none"> - Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (електронних, письмових, архівних та усних) згідно з професійними завданням, передусім, формуючи цю інформацію в обґрунтовану розповідь чи пояснення. 	КП-9

V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

Визначені ОПП кінцеві, підсумкові та інтегративні результати навчання, що визначають нормативний зміст підготовки:

Результати навчання	Шифр результату навчання
<p>Знання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – філософії, культурології, історії української культури, що сприяють формуванню світогляду й соціалізації особистості в суспільстві, усвідомлення етичних цінностей, норм поведінки; 	РН 1
<ul style="list-style-type: none"> – фактичного матеріалу за фахом, базовими поняттями <u>історії</u> як науки та навчального предмету, основних наукових підходів, принципів та методів дослідження, термінів і понять, явищ і процесів, що складають наукові підвалини <u>історії</u>. 	РН 2
<ul style="list-style-type: none"> – української культури, філософії, основ економічних теорій, правознавства, політології для розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійно-педагогічній і соціальній діяльності. 	РН 3
<ul style="list-style-type: none"> – фізіологічних та психологічних особливостей дитини шкільного віку, закономірностей психічного та індивідуального розвитку учнів; 	РН 4

<ul style="list-style-type: none"> - володіння фактичними знаннями про історію людства (включаючи певні знання про сучасність): базовими загальними знаннями про головні історичні події, історичний простір, світову хронологію, історичних особистостей 	РН 5
<ul style="list-style-type: none"> - знання основних історичних теорій, наукових підходів, принципів та методів дослідження, термінів і понять, явищ і процесів 	РН 6
<ul style="list-style-type: none"> - володіння знаннями про предмет та завдання спеціальних історичних дисциплін, базовими загальними знаннями з дотичних галузей 	РН 7
<p>Вміння:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - визначати соціально-психологічні чинники розвитку й формування особистості людини; 	ПР 8
<ul style="list-style-type: none"> - презентувати результати власної професійної діяльності, обираючи найбільш ефективні засоби самопрезентації; 	ПР 9
<ul style="list-style-type: none"> - вміння збирати та інтерпретувати історичну інформацію на основі документальних джерел, описувати з використанням спеціальних термінів певну історичну проблему та робити зважені висновки, 	ПР 10
<ul style="list-style-type: none"> - вміння обирати методи та засоби (в тому числі інноваційні) для підготовки до семінарів, виконання самостійних робіт, написання індивідуальних науково-дослідних завдань, курсової роботи, 	ПР 11
<ul style="list-style-type: none"> - вміння формулювати тексти та короткі описи, створювати презентації на основі сучасної (оновленої) історичної інформації, яка може бути використана, наприклад, у викладанні, в журналістиці, архівах, місцевих органах влади та музеях 	ПР12
<p>-Автономність і відповідальність:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - обирати індивідуальну освітню траєкторію у відповідності до власних здібностей та потреб, здійснювати ефективний самоменеджмент; 	ПР 13
<ul style="list-style-type: none"> - здійснювати етично виправдану професійну поведінку в різних ситуаціях професійної діяльності (ситуаціях ризику, конфлікту, морального вибору тощо); 	ПР 14
<ul style="list-style-type: none"> - нести відповідальність за життя і здоров'я, навчання та розвиток колективу дітей та кожного учня окремо. 	ПР15
<ul style="list-style-type: none"> - постійно працювати над власним професійним вдосконаленням. 	ПР 16

Стиль та методика навчання

А) Підходи до викладання та навчання: студентоцентрований, професійно-орієнтований, комунікативно-спрямований.

Б) Система оцінювання:

- модульні контрольні роботи за вивченими темами;
- методичні портфоліо (за результатами педагогічних практик);
- виконання проєктів з обов'язковою презентацією результатів (PowerPoint);
- екзамени семестрові: усні, письмові у формі тестів, комбіновані (для циклу дисциплін професійної і практичної підготовки);
- комплексний кваліфікаційний екзамен зі спеціальності та спеціалізації;

Рекомендований перелік навчальних дисциплін і практик. Розподіл змісту освітньо-професійної програми підготовки, навчальний час за циклами підготовки.

Обсяг освітньої складової освітньо-професійної програми підготовки бакалавра освіти становить 240 кредитів ЄКТС.

Розподіл змісту освітньої складової програми за циклами дисциплін та критеріями нормативності і вибіркості наведено у табл. 1.

Таблиця 1

Розподіл змісту освітньої складової за критеріями нормативності та вибіркості

Цикл дисциплін	Загальна кількість кредитів	У тому числі:	
		нормативні дисципліни, кредитів	вибіркові дисципліни, кредитів
Загальна підготовка	51 (21,5%)	36 (15%)	15 (6,5%)
Професійна підготовка	189 (78,5%)	144 (60%)	45 (18,5%)
Усього для ступеня бакалавра	240 (100%)	180 (75%)	60 (25%)

Теоретичне навчання здійснюється на основі поєднання лекційних та семінарських (практичних) занять з самостійною роботою. Практична підготовка передбачає проходження різних видів практики.

Формами підсумкового контролю з навчальних дисциплін є екзамени, заліки, а також диференційовані заліки, які проводяться для оцінювання якості навчання (Таблиця 2).

Таблиця 2.

Перелік компонент ОПП

Код н/д	Шифр дисципліни за навчальним планом	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОПП				
Дисципліни загальної підготовки				
ОК 1.	1.1	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	екзамен
ОК 2.	1.2	Історія української культури	3	екзамен
ОК 3.	1.3	Філософія	3	екзамен
ОК 4.	1.4	Іноземна мова	6	екзамен
ОК 5.	1.5	Безпека життєдіяльності	3	диф.залік
ОК 6.	1.6	Комп'ютерні системи і технології	3	екзамен
ОК 7.	1.7	Основи економічної теорії	3	екзамен
ОК 8.	1.8	Основи правознавства	3	екзамен
ОК 9.	1.9	Основи психології	3	екзамен
ОК 10.	1.10	Соціологія	3	екзамен
ОК 11.	1.11	Фізичне виховання	3	диф.залік
Дисципліни професійної підготовки				
ОК 12.	2.1	Вступ до фаху	3	залік
ОК 13.	2.2	Історія України доби античності та середніх віків	8	екзамен
ОК 14.	2.3	Історія українського суспільства нового часу	8	екзамен
ОК 15.	2.4	Новітня історія України	10	екзамен
ОК 16.	2.5	Етнологія України	3	залік
ОК 17.	2.6	Антропологія	3	екзамен
ОК 18.	2.7	Археологія	4	залік
ОК 19.	2.8	Історія Стародавнього Сходу	3	екзамен
ОК 20.	2.9	Методика археологічних досліджень	3	екзамен
ОК 21.	2.10	Історична інформатика	3	залік
ОК 22.	2.11	Спеціальні історичні дисципліни	7	екзамен

ОК 23.	2.12	Історія історичної науки	7	екзамен
ОК 24.	2.13	Історія первісного суспільства	3	залік
ОК 25.	2.14	Історія Європи доби античності та середніх віків	12	екзамен
ОК 26.	2.15	Соціальна історія країн Європи та Північної Америки	8	екзамен
ОК 27.	2.16	Історія Європи та Північної Америки нового та новітнього часу	8	залік, екзамен
ОК 28.	2.17	Історія Росії та СРСР	8	екзамен
ОК 29.	2.18	Історія Азії та Африки	10	екзамен
ОК 30.	2.19	Історичне краєзнавство	3	екзамен
ОК 31.	2.20	Історія суспільно-політичної думки	3	залік
ОК 32.	2.21	Музеєзнавство	3	залік
ОК 33.	2.22	Археологічна практика	3	диф. Залік
ОК 34.	2.23	Музейна практика	3	диф. Залік
ОК 35.	2.24	Краєзнавча практика	3	диф. Залік
ОК 36.	2.25	Науково-дослідна практик	3	диф. Залік
ОК 37.	2.26	Курсова робота з історії	12	диф. Залік
Вибіркові компоненти ОПП				
Дисципліни загальної підготовки				
ВК 1.	1.1	Вибіркова дисципліна №1 (Релігієзнавство / Освітнє право)	3	залік
ВК 2.	1.2	Вибіркова дисципліна №2 (Риторика / Університетська освіта)	3	залік
ВК 3.	1.3	Вибіркова дисципліна №3 (Логіка / Культурологія)	3	залік
ВК 4.	1.4	Вибіркова дисципліна №4 (Прикладна етика / Історія світової культури)	3	залік
ВК 5.	1.5	Вибіркова дисципліна №5 (Психологія спілкування та корекція особистості / Державне управління та виконавча влада)	3	залік
Дисципліни професійної підготовки				
ВК 6.	2.1	Вибіркова дисципліна №1 (Греки в Україні / Князь Д.Вишневецький в українській історії)	4	залік

ВК 7.	2.2	Вибіркова дисципліна №2 (Соціально-економічний розвиток Приазов'я у II пол. XIX – на поч. XX ст. / Історія світових цивілізацій)	4	залік
ВК 8.	2.3	Вибіркова дисципліна №3 (Україна у Другій світовій війні / М.Хрущов в політичному житті України)	3	залік
ВК 9.	2.4	Вибіркова дисципліна №4 (Історичні та соціологічні дослідження в науковій діяльності М.Грушевського / Національно-визвольна війна середини XVII ст. в українській історіографії)	3	залік
ВК 10.	2.5	Вибіркова дисципліна №5 (Руїна в російській історіографії / Екскурсійна робота)	4	залік
ВК 11.	2.6	Вибіркова дисципліна №6 (Міське самоврядування Маріуполя (1790-1917 рр.) / Торгівельна діяльність грецьких купців України середини XVII – XIX ст.)	4	залік
ВК 12.	2.7	Вибіркова дисципліна №7 (Методика викладання історії в школі / Архівознавство)	4	залік
ВК 13.	2.8	Вибіркова дисципліна №8 (Інформаційні війни / Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародних відносинах)	4	залік
ВК 14.	2.9	Вибіркова дисципліна №9 (Місіонерська діяльність ордену єзуїтів / Повсякдення греків Північного Приазов'я в джерелах)	4	залік
ВК 15.	2.10	Вибіркова дисципліна №10 (Тероризм у сучасному світі / Міжнародні конфлікти)	3	залік
ВК 16.	2.11	Вибіркова дисципліна №11 (Історична біографістика /	4	залік

		Основи етнодемографії)		
ВК 17.	2.12	Вибіркова дисципліна №12 (Історія країн Латинської Америци / Сучасні археологічні дослідження в Україні)	4	залік

Структурно-логічна схема ОПП

Короткий опис логічної послідовності вивчення компонент освітньої програми. Рекомендується представляти у вигляді графа.

Таблиця 3.

Структурно-логічна схема підготовки

Семестр	Зміст навчальної діяльності		
	Код дисципліни	Назва дисципліни	Обсяг кредитів
1	ОК 6.	Комп'ютерні системи і технології	3
1	ОК 2.	Історія української культури	3
1	ОК 12.	Вступ до фаху	3
1	ОК 19.	Історія Стародавнього Сходу	3
1	ОК 24.	Історія первісного суспільства	3
1	ОК 16.	Етнологія України	3
1, 2	ОК 13.	Історія України доби античності та середніх віків	8
1, 2	ОК 28.	Історія Росії та СРСР	8
1, 2	ОК 4.	Іноземна мова	6
1, 2	ОК 11.	Фізичне виховання	3
2	ОК 1.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3
2	ОК 18.	Археологія	4
2	ОК 25.	Історія Європи доби античності та середніх віків	4
2	ОК 37.	Курсова робота з історії	3
2	ОК 33.	Археологічна практика	3
3	ОК 7.	Основи економічної теорії	3
3	ОК 9.	Основи психології	3
3	ОК 21.	Історична інформатика	3
3	ВК 1.	Вибіркова дисципліна №1 (Релігієзнавство/Масова комунікація та інформація)	3
3	ВК 2.	Вибіркова дисципліна №2 (Риторика/культурологія)	3
3, 4	ОК 14.	Історія українського суспільства нового	8

		часу	
3, 4	ОК 25.	Історія Європи доби античності та середніх віків	8
3, 4	ОК 22.	Спеціальні історичні дисципліни	7
4	ОК 5.	Безпека життєдіяльності	3
4	ОК 3.	Філософія	3
4	ОК 8.	Основи правознавства	3
4	ВК 3.	Вибіркова дисципліна №3 (Логіка/Сучасне діловодство)	3
4	ВК 4.	Вибіркова дисципліна №4 (Прикладна етика/Історія світової культури)	3
4	ОК 34.	Музейна практика	3
4	ОК 37.	Курсова робота з історії	3
5	ОК 17.	Антропологія	3
5	ОК 32	Музеєзнавство	3
5	ОК 30.	Історичне краєзнавство	3
5	ВК 6.	Вибіркова дисципліна №1 (Греки в Україні/Князь Д.Вишневецький в українській історіографії)	4
5	ВК 7.	Вибіркова дисципліна №2 (Соціально-економічний розвиток Приазов'я у II пол.. XIX – на поч.. XX ст./Історія світових цивілізацій)	4
5	ВК 8.	Вибіркова дисципліна №3 (Україна у Другій світовій війні/М.Хрущов в політичному житті України)	3
5	ВК 5.	Вибіркова дисципліна №5 (Психологія спілкування та корекція особистості/ Міжнародне публічне право)	3
5, 6	ОК 15.	Новітня історія України	10
5, 6	ОК 26.	Соціальна історія країн Європи та Північної Америки нового часу	8
6	ОК 10.	Соціологія	3
6	ВК 9.	Вибіркова дисципліна №4 (Історичні та соціологічні дослідження в науковій діяльності М.Грушевського/Національно-визвольна війна середини XVII ст. в українській історіографії)	3
6	ВК 10.	Вибіркова дисципліна №5 (Руїна в російській історіографії / Екскурсійна робота)	4
6	ВК 11.	Вибіркова дисципліна №6 (Міське самоврядування Маріуполя (1790-1917 рр.) / Торгівельна діяльність грецьких	4

РН-1, РН-3 / НДЗП3	спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+										
РН-9 / НДЗП5		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+									
РН-9 / НДЗП4		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+									
РН-3, РН-9 / НДЗП6		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+								+	
РН-3, РН-9 / НДЗП8		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+									
РН-3, РН-9 / НДЗП9		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+									
РН-3, РН-9 / НДЗП7		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+					
РН-3, РН-9 / НДЗП11		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+									
РН-9 / НДЗП10		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+									
РН-6, РН-7, ПР- 9 / НДПП4		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+					
РН-2, РН-5, РН- 6, РН-7, ПР- 16, / НДПП1		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+	+
РН-2, РН-5, РН- 6, РН-7, ПР- 16, / НДПП2		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+	+
РН-2, РН-5, РН- 6, РН-7, ПР- 16, / НДПП3		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+	+
РН-2, РН-5, РН- 6, РН-7, ПР- 16, / НДПП9		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+	+
РН-2, РН-5, РН- 6, РН-7, ПР- 16, / НДПП6		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+
РН-2, РН-5, РН- 6, РН-7, ПР- 16, / НДПП15		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+	+
РН-2, РН-5, РН- 6, РН-7, ПР- 16, / НДПП8							+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+
РН-2, РН-5, РН- 6, РН-7, ПР- 16, / НДПП10							+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+	+
РН-2, РН-5, РН- 6, РН-7, ПР- 16, / НДПП12							+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+	+
РН-2, РН-5, РН- 6, РН-7, ПР- 16, / НДПП13		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+	+
РН-2, РН-5, РН- 6, РН-7, ПР- 16, / НДПП14	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	
РН-2, РН-5, РН- 6, РН-7, ПР- 16, / НДПП16	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+	+	
РН-2, РН-5, РН- 6, РН-7, ПР-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+	+	

16, / НДПП17																						
РН-2, РН-5, РН-6, РН-7, ПР-16, / НДПП18		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
РН-2, РН-5, РН-6, РН-7, ПР-16, / НДПП19		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
РН-2, РН-5, РН-6, РН-7, ПР-16, / НДПП20		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
РН-2, РН-5, РН-6, РН-7, ПР-16, / НДПП21		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
РН-2, РН-5, РН-6, РН-7, ПР-16, / НДПП22		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Опис нормативних навчальних дисциплін наведено в Додатку А. Опис варіативних навчальних дисциплін наведено в Додатку В.

VI Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація випускників освітньої програми «Бакалавр» (032 Історія та археологія з спеціалізацією «Історія») здійснюється у формі двох кваліфікаційних екзаменів з історії України та всесвітньої історії та завершується видачею документа встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації «Бакалавр історії та археології»
Вимоги до комплексного кваліфікаційного екзамену	Програми комплексних державних екзаменів «Історія України» та «Всесвітня історія» передбачає питання з різних періодів історії України від давнини до сучасності, історії Стародавнього світу, Середніх віків, нової та сучасної історії країн Західної Європи та Північної Америки, історії країн Центральної та Південно-Східної Європи, Історії Росії та СРСР, Історії країн Азії, Африки та Латинської Америки.

VII Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У ВНЗ повинна функціонувати система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;

4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;

5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;

6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;

9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням ВНЗ оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

Опис нормативних навчальних дисциплін

Дисципліни циклу загальної підготовки

НДЗП 1. Українська мова (за професійним спрямуванням)

Мета вивчення курсу: підвищення рівня теоретичних знань та розвиток практичних навичок студентів щодо мовних умінь і навичок у професійній сфері; практичне опанування студентами умінь ділового мовлення на рівні, достатньому для професійної діяльності; формування комунікативної компетентності студентів.

Завдання курсу: підвищення загального рівня грамотності студентів; засвоєння основних відомостей про українську мову як багатоаспектну лінгвістичну систему; формування, розвиток та закріплення навичок та вмінь правильного використання усталених мовностилістичних засобів української мови; докладне вивчення зразків оформлення різних видів документів; формування вмінь культури мовлення у професійній діяльності.

Змістові модулі:

1. Основи культури української мови
2. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації
3. Усна форма спілкування як інструмент професійної діяльності

НДЗП 2. Історія української культури

Метою курсу: формування у студентів системи знань про унікальність української культури, її роль та місце в світовому культурному просторі.

Завдання курсу: формування у студентів розуміння унікальності національного культурного простору на основі з'ясування проблеми культурогенезу; познайомити з основними досягненнями української культури в її діахронному вимірі; виявити детермінованість та закономірності культурного процесу, оцінити історичний розвиток культури на основі порівняння української культури з європейською та світовою; оцінити еволюцію мистецького розвитку в контексті проблеми співвідношення традиції і новаторства

Змістові модулі:

1. Концептуальні засади вивчення української культури
2. Етапи формування та розвитку української культури
3. Українська культура в умовах євроінтеграції

НДЗП 3. Філософія

Мета курсу: набуття студентами знань про генезис, розвиток і зазначення філософських ідей у всесвітній культурі, знайомство із сучасною філософією, опанування філософськими методами, аналізом та вирішенням філософських проблем сучасності; формуванні світогляду, свідомості та самосвідомості студентів.

Завдання курсу: залучення до історії людської думки; формування критичного мислення, розвиток вміння висловлювати свої думки, виступати публічно, аргументувати і доводити свою точку зору, шанобливо ставитися до інших точок

зору; вироблення здатності аналізувати та інтерпретувати інформацію, працювати з різними джерелами, класифікувати, обробляти філософську і будь-яку гуманітарну інформацію; знайомство і прилучення до загальнолюдських цінностей, вироблення навичок культури соціальних відносин, здатності до соціальної адаптації.

Змістові модулі:

1. Антична та середньовічна філософія.
2. Філософія нового часу.
3. Сучасна філософія.

НДЗП 4. Іноземна мова (англійська)

Мета вивчення курсу: формування у студентів лінгвокраїнознавчої і міжкультурної компетенції, які охоплюють систему знань з історії, географії, державного устрою, побуту, традицій Англії, правил комунікативної поведінки та ознайомлення студентів з надбанням англійської цивілізації в галузях науки, культури і мистецтва.

Завдання вивчення курсу: вивчення географії, історії, проблем політичного, економічного, соціального і культурного розвитку країни досліджуваної мови, традицій, звичаїв і звичаїв, розуміння англомовного світу та життя англійців у межах такого соціокультурного та політичного явища; ознайомлення студентів зі специфікою даної дисципліни, основними напрямками і термінологічним апаратом, що існують у рамках даної дисципліни; розширення та систематизація знань студентів про англомовні країни; вдосконалення лінгвістичної та філологічної підготовки студентів; виховання у студентів толерантності до іншої культури, повагу до національних традицій народів англомовних країн; формування у студентів наукової бази для роботи з емпіричним матеріалом у ході написання курсових та дипломних робіт; підвищення професійного рівня студентів-філологів.

Змістові модулі:

1. Основні етапи англійської історії. Формування нації.
2. Соціально-культурні та політичні аспекти розвитку Англії на сучасному етапі.

НДЗП 4. Іноземна мова (німецька)

Мета вивчення курсу: формування у студентів загальних та професійно орієнтованих комунікативних компетенцій для забезпечення ефективного іншомовного спілкування, та розвитку здатності реалізовувати вміння і навички в академічній, професійній, науковій, та соціально-громадянських сферах комунікації, що дозволить вільно і впевнено використовувати іноземну мову (німецьку) на рівні бакалавра та компетентного професіонала.

Завдання курсу: поповнити словниковий запас студентів для посилення їх висловлювальних можливостей; активізувати пасивний вокабуляр, а також поповнити активний словник, що має розширити висловлювальні можливості студентів; забезпечити знаннями практичної граматики у ході побудови монологічного та діалогічного мовлення; покращити вміння студентів сприймати текст на слух (з опорою та без опори на друкований текст) та стимулювати активне обговорення сприйнятої інформації в аудиторії; сформувати навички письма з метою підвищення ефективності письмової комунікації; логічно структурувати та

правильно виконувати словесне оформлення письмового тексту на задану тему; актуалізувати знання практичної граматики у ході побудови монологічного та діалогічного мовлення; ознайомити студентів з сучасними тенденціями німецької розмовної мови; вдосконалити навички усних доповідей/презентацій на німецькій мові.

Змістові модулі:

1. Житло.
2. Одяг та мода.
3. Життя німецької молоді.
4. Відпустка та подорож.
5. Федеративна республіка Німеччина.
6. Культура Германії.

НДЗП 4. Іноземна мова (французька)

Мета вивчення курсу: формування у студентів загальних та професійно орієнтованих комунікативних компетенцій для забезпечення ефективного іншомовного спілкування, та розвитку здатності реалізовувати вміння і навички в академічній, професійній, науковій, та соціально-громадянських сферах комунікації, що дозволить вільно і впевнено використовувати іноземну мову (французьку) на рівні бакалавра та компетентного професіонала.

Завдання курсу: розвиток основ лінгвістичної, комунікативної та лінгвокраїнознавчої компетенції французької мови у сфері спілкування, що визначені майбутніми професіональними інтересами і потребами; набуття навичок співвіднесення теоретичних знань з практичними потребами майбутньої професійної діяльності.

Змістові модулі:

1. Портрет сучасного француза.
2. Життя французької молоді.
3. Культура Франції.
4. Освіта і наука у Франції.
5. Французька мова і франкофонія.
6. Франко-українське співробітництво.

НДЗП 5. Безпека життєдіяльності

Мета вивчення курсу: набуття студентом компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку; формування у студентів здатності творчо мислити, вирішувати складні проблеми інноваційного характеру й приймати продуктивні рішення у сфері цивільного захисту, з урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності випускників, а також досягнень науково-технічного прогресу; надання знань, умінь, здатностей (компетенцій) для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на

підприємствах (об'єктах господарської, економічної та науково-освітньої діяльності), формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.

Завдання курсу: опанувати знання, вміння та навички вирішувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням галузевих вимог щодо забезпечення безпеки персоналу та захисту населення в небезпечних та надзвичайних ситуаціях і формування мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпеченням гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів галузі, матеріальних та культурних цінностей в межах науково-обґрунтованих критеріїв прийнятного ризику; засвоєння студентами новітніх теорій, методів і технологій з прогнозування НС, визначення рівня ризику та обґрунтування комплексу заходів, спрямованих на відвернення НС, захисту персоналу, населення, матеріальних та культурних цінностей в умовах НС, локалізації та ліквідації їхніх наслідків; набуття студентами знань, умінь і здатностей (компетенцій) ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці та гарантуванням збереження життя, здоров'я та працездатності працівників у різних сферах професійної діяльності.

Змістові модулі:

1. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності. Безпека у надзвичайних ситуаціях
2. Загальна підготовка та профільна підготовка з питань цивільного захисту
3. Загальні питання охорони праці. Основи виробничої безпеки

НДЗП 6. Комп'ютерні системи та технології

Мета вивчення курсу: формування у майбутніх фахівців сучасного рівня інформаційної та комп'ютерної культури; набуття практичних навичок з основ застосування сучасних технологій обробки інформації за допомогою засобів управління комп'ютером та комп'ютерних систем; формування у студентів розуміння основ комп'ютеризації офісної діяльності, сучасного інформаційного забезпечення, системи знань та умінь, зорієнтованих на проведенні інформаційної та інформаційно-аналітичної роботи із використанням прикладного програмного забезпечення; формування теоретичних знань та практичних навичок професійної роботи, що необхідні для використання інформаційних технологій та систем (основні роботи із забезпечення життєвого циклу документу; пошук, обробка, надання, передавання інформації; використання основних сервісів мережі Інтернет, в тому числі соціальних мереж); ознайомлення студентів з актуальними питаннями використання засобів інформатики та комп'ютерної техніки у галузевому середовищі.

Завдання курсу: придбання і закріплення знань студентами в області використання інформаційних технологій і систем, їх інформаційного та програмного забезпечення; вивчення універсальних пакетів програм; придбання знань в області локальних та глобальних мереж; освоєння методик і технологій автоматизованої обробки даних; вивчення принципів побудови інформаційних систем; освоєння засобів комп'ютерної техніки; засвоєння технології роботи в мережі Інтернет.

Змістові модулі:

1. Теоретичні засади інформатики, комп'ютерної техніки та інформаційних технологій.
2. Технології обробки та захисту інформації.
3. Мережеві технології.
4. Сучасні комп'ютерні системи опрацювання інформації

НДЗП 7. Основи економічної теорії

Мета вивчення курсу: набуття ґрунтовних економічних знань, формування логіки економічного мислення і економічної культури, навчання базовим методам пізнання і аналізу економічних процесів.

Завдання курсу: набуття навичок раціональної економічної поведінки, виходячи з концептуальних основ ринкової економіки; розуміння особливостей функціонування сучасних ринків, формування агрегованих показників, визначення чинників і наслідків макроекономічного розвитку господарських систем; формування вмінь загального аналізу основних економічних подій у своїй країні та за її межами, пошуку й використання інформації, необхідної для орієнтування в основних поточних проблемах економіки.

Змістові модулі:

1. Загальні основи соціально-економічного розвитку.
2. Теоретичні основи мікроекономіки.
3. Теоретичні основи макроекономіки. Закономірності розвитку світового господарства.

НДЗП 8. Основи правознавства

Мета вивчення курсу: є набуття студентами ґрунтовних знань з теорії правознавства, оволодіння системою основних понять правознавства, засвоєння найважливіших положень окремих правових галузей та вироблення навичок їх застосування на практиці.

Завдання курсу: є вивчення теорії правознавства; закономірностей та специфіки розвитку держави та права; основних положень Конституції України, які стосуються регламентування діяльності держави та організації суспільного життя, прав і обов'язків громадянина; ознайомлення з базовими положеннями основних галузей права України та їх застосуванням у практичних завданнях.

Змістові модулі:

1. Теоретичні засади держави та права.
2. Публічно-правові галузі права.
3. Приватно-правові галузі права.

НДЗП 9. Основи психології

Мета вивчення курсу: формування прагнення до самопізнання та самовдосконалення, комунікативної компетентності студентів; підвищення рівня теоретичних знань; розвиток творчого мислення і вмінь підходити до рішення професійних та життєвих задач з урахуванням основних закономірностей функціонування психіки людини.

Завдання курсу: допомога в осмисленні значущості основ психології для майбутнього професіонала в будь-якій галузі життєдіяльності; ознайомлення студентів з історією, сучасним станом, основними категоріями, методами; галузями психологічної науки; формування знань про сутність, зміст, структуру, джерела психіки людини та соціальної групи; формування професійного бачення психологічних закономірностей протікання та розвитку психічних процесів, станів та властивостей особистості; окреслення онтогенетичного шляху людини як соціального індивіда й особистості, розкриття зв'язку закономірностей психічного розвитку з вихованням і навчанням; розвиток у студентів комунікативних компетенцій, оволодіння технологіями міжособистісного спілкування; формування практичних навичок вправного застосування різних методів вивчення пізнавальної сфери особистості, психічних станів та індивідуально-типологічних особливостей особистості; заохочування студентів до пошуку зв'язків теоретичних положень науки з практикою.

Змістові модулі:

1. Вступ до психології.
2. Психологія пізнання.
3. Проблема особистості в психології.

НДЗП 10. Соціологія

Мета вивчення курсу: є засвоєння студентами основних теоретичних положень сучасної соціологічної науки, сприяння розумінню змісту суспільних процесів, визначення факторів, що впливають на поведінку людини у всіх сферах її життєдіяльності, формування культури соціологічного мислення та сприяння підвищенню загального рівня культури майбутніх спеціалістів, формування та активізація їх творчого та інтелектуального потенціалу, критичного підходу до аналізу різноманітних явищ та процесів сучасного українського суспільства.

Завдання курсу: основні поняття та категорії соціології; структуру та функції соціології в сучасній науці та практиці; основні закономірності та механізми соціалізації людини; особливості вивчення галузевих соціологій; основні поняття і категорії соціології політики, економіки, освіти, молоді, управління, сім'ї та інших галузевих соціологій; основні тенденції соціологічного вивчення соціальних проблем культури та релігії; методологію та базові методи практичної роботи соціолога; сучасні суспільні проблеми в Україні, методи їх дослідження та вирішення.

Змістові модулі:

1. Загальна теорія та історія соціології
2. Суспільство як цілісна система
3. Суб'єкти суспільного життя

НДЗП 11. Фізичне виховання

Метою викладання навчальної дисципліни є формування всебічно розвинених особистостей, підготовка студентів до високоякісної праці за обраних фахом, збереження та зміцнення здоров'я.

Завдання курсу: збереження та зміцнення здоров'я, загартування організму, прищеплення навичок здорового способу життя, підвищення фізичної і розумової працездатності; виховання у студентів потреби до систематичних занять фізичними вправами, прагнення до фізичного вдосконалення; володіння системною спеціальних знань з основ теорії і методики, організації фізичного виховання; набуття необхідних знань у галузі гігієни праці, харчування спорту; формування життєво важливих вмінь і навичок, розвиток фізичних здібностей.

Змістові модулі:

1. Розвиток загальних фізичних якостей, подальший розвиток витривалості
2. Основи методики розвитку силових здібностей.
3. Основи методики розвитку швидко-силових здібностей.
4. Розвиток швидкісних якостей та складно-координаційних здібностей

Дисципліни циклу професійної підготовки

ВДПП 12. Вступ до фаху

Мета вивчення курсу: засвоєння студентами системи знань про основні засади спеціальності «Історія», формування теоретико-методологічного підґрунтя для вивчення фахових дисциплін спеціальності.

Завдання курсу: вивчити основні засади теорії історичного процесу; з'ясувати базові поняття історичної науки; засвоїти принципи та методи історичних досліджень; дати основи знань про історичні джерела та наукову літературу; засвоїти практичні навички щодо написання наукової роботи з історії.

Змістові модулі:

2. Історія як наука.
5. Організація самостійної та наукової роботи зі спеціальності.

ВДПП 13. Історія України доби античності та середніх віків

Мета вивчення курсу: засвоєння студентами системи теоретичних знань щодо особливостей історичного процесу в українських землях у період від первісного суспільства, до ранньомодерного часу, щодо історіографії історії України зазначеного часу.

Завдання курсу: розвиток історичного мислення, наукового світогляду студентів на основі вивчення давньої, середньовічної та нової історії України; виховання студентів на матеріалі давньої та нової історії України почуття національної гідності, патріотизму; формування вмінь та навичок самостійної роботи з науковою літературою, сприяння поглибленому вивченню історії українського народу; формування у студентів навичок пошуково-творчої роботи, вміння диференціювати та узагальнювати зібраний матеріал; виховання у студентів почуття відповідальності за вивчення історії України, як основи для засвоєння широкої системи історичних знань.

Змістові модулі:

1. Первісне суспільство і перші державні утворення на території України.

2. Становлення Київської держави
3. Політична роздробленість Русі. Галицько-Волинське князівство.
4. Литовсько-польський період української історії 1340 – 1569 рр.).
5. Українські землі під владою Королівства Польського (1569 – 1647 рр..).
6. Козацтво та Кримський ханат в історії України XV – першої половини XVII ст.

ВДПП 14. Історія українського суспільства нового часу

Мета курсу: використовуючи сучасні здобутки вітчизняної та зарубіжної історіографії, формувати знання майбутніх фахівців-істориків щодо історичного процесу в українських землях ранньомодерної та модерної доби (середини XVII – на початку XX ст.)

Завдання курсу: з'ясувати наукову та суспільно-політичну мотивацію вивчення історії України середини XVII – на початку XX ст.; проаналізувати питання щодо процесів державотворення в козацькій Україні в роки Національно-визвольної війни та Руїни; розглянути процеси становлення Гетьманщини, діяльність її керівників – гетьманів Війська Запорозького середини XVII – XVIII ст.; характеризувати політику Речі Посполитої та Московської держави щодо козацької держави; проаналізувати еволюцію запорозького козацтва протягом XVII – XVIII ст., його місце в українській імперії; розглянути заселення та господарське освоєння Степової України; характеризувати соціально-економічні, політичні, культурні та інтелектуальні процеси в українських землях протягом XIX – початку XX ст.; проаналізувати суспільно-політичний розвиток українських земель за умов національного відродження; розглянути соціально-економічне та політичне значення великих реформ 60 – 70-х рр.. XIX ст. для України; характеризувати політику імперської інтеграції Російської та Австрійської імперій щодо України; з'ясувати напрямки суспільної модернізації в Україні наприкінці XIX – на початку XX ст.; виховувати у студентів почуття відповідальності за вивчення історії України, як основи для засвоєння широкої системи історичних знань.

Змістові модулі:

1. Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст. Становлення козацької держави.
2. Руїна Гетьманщини в другій половині XVII ст. Суспільні процеси в українських землях у XVIII ст.

ВДПП 15. Новітня історія України

Мета курсу: комплексне вивчення історичних подій в Україні в період від національно-демократичної революції до сьогодення. Під Україною розуміються всі етнічні землі населені українцями. Особливістю курсу є вивчення історії земель компактного проживання українців. Програма курсу передбачає також вивчення проблем національно-культурного розвитку інших народів, що мешкали протягом означеного часу на українських землях.

Завдання курсу: знайомство з літературою та джерелами, їх характеристика, аналіз; вивчення проблем історії України даного періоду на семінарських заняттях; засвоєння логіки історичних подій в період від національно-демократичної революції до побудови незалежної української держави.

Змістові модулі:

1. Вступ до новітньої історії України. Українська національно-демократична революція.
2. Міжвоєнна доба історії України.
3. Україна в Другій світовій війні.
4. Україна в добу кризи комуністичної системи.
5. Незалежна Українська держава.

ВДПП 16. Етнологія України

Мета вивчення курсу: розглянути проблеми етногенезу, етнології та головні етапи формування українського етносу; визначити особливості формування та розвитку етнічної історії українського народу; ознайомити студентів із загальними етнологічними поняттями, специфічними термінами щодо походження та етнічної історії українського народу, його традиційної побутової культури, психології, мови, які яскраво засвідчують самотність та окремішність українців.

Завдання курсу: вивчити теоретико-методологічні аспекти етнології та історію її розвитку в Україні; проаналізувати етногенез та визначити особливості етнічної історії українського народу; окреслити етнічну самотність матеріальної культури українців; розглянути громадсько-сімейний побут, родинні обряди та звичаї; ознайомити зі святами народного календаря; охарактеризувати етнічний склад населення України (формування та розвиток народів і етнічних груп, виразні характеристики їх культурно-побутових традицій).

Змістові модулі:

1. Етнологія України: загальна характеристика, джерела, історія етнологічної думки. Етногенез та етнологія українського етносу.
2. Етнологія традиційної (народної) культури. Українська етнічність в часі та просторі, етнічний склад населення та міжетнічні зв'язки.

ВДПП 17. Антропологія

Мета курсу: ознайомлення студентів з широким колом питань сучасної антропології. Забезпечити засвоєння студентами системи знань про теоретичні засади антропологічної науки та зв'язок з іншими навчальними дисциплінами фахової підготовки бакалаврів з історії.

Завдання курсу: формування загального уявлення про предмет, ознайомлення з основами термінологічної, теоретичної і практичної сторони антропології; виникнення й етапи розвитку антропологічної науки; з'ясувати зв'язок антропології з іншими історичними дисциплінами; навчити студентів досвіду роботи з навчальними посібниками, науковою літературою, періодичними виданнями з проблем антропології; виховання у студентів творчого підходу до аналізу історичних явищ і процесів.

Змістові модулі:

1. Антропологія – наука про людину. Історія антропологічних знань.
2. Антропогенез. Расове різноманіття людини.

ВДПП 18. Археологія

Мета вивчення курсу: забезпечити засвоєння студентами системи знань про теоретичні засади археологічної науки та її зв'язок з іншими навчальними дисциплінами фахової підготовки бакалаврів з історії; закріплення теоретичних знань практичною польовою, камеральною і кабінетною підготовкою.

Завдання курсу: формувати у студентів систему теоретичних знань про сутність археологічної науки, історію її виникнення, становлення та розвиток, виникнення й етапи розвитку археологічної науки в Україні, археологічні дослідження як основу здобуття історичної інформації через артефакти, зв'язок археології з іншими історичними дисциплінами; забезпечити розвиток творчого мислення у студентів в процесі аналізу історичних подій через пам'ятки матеріальної культури, здобуті під час дослідження археологічних культур; домогтися від студентів вміння застосовувати теорією археології на практиці під час польових археологічних досліджень; навчити студентів досвіду роботи з навчальними посібниками, науковою літературою, періодичними виданнями з проблем археології; виховати у майбутніх істориків почуття відповідальності за стан охорони і збереження національної історико-культурної спадщини.

Змістові модулі:

1. Предмет археології, її методи та завдання.
2. Кам'яний, мідний, бронзовий та ранній залізний віки.
3. Ранні слов'янські та середньовічні степові археологічні культури. Археологія Київської Русі. Дослідження пам'яток українського козацтва XVI-XVII століть.

ВДПП 19. Історія Стародавнього Сходу

Мета вивчення курсу: набуття ґрунтовних знань з виникнення, розвитку і занепаду найперших людських цивілізацій, засвоєння знань про створення специфічних форм економічних відносин, станової структури, державної організації, ідеологічного й релігійного життя, розвитку культури та мистецтва на Стародавньому Сході.

Завдання курсу: оволодіння міцними фактичними знаннями; засвоєння основних процесів, що відбувалися на Стародавньому Сході; вивчення термінологічної та хронологічної бази; здобуття вмінь для розвитку історичного мислення.

Змістові модулі:

1. Історія Стародавнього Єгипту.
2. Стародавні Передня Азія та Середній Схід.
3. Південна та Східна Азія у давнину).

ВДПП 20. Історія українського суспільства нового часу

Мета курсу: використовуючи сучасні здобутки вітчизняної та зарубіжної історіографії, формувати знання майбутніх фахівців-істориків щодо історичного процесу в українських землях ранньомодерної та модерної доби (середини XVII – на початку XX ст.)

Завдання курсу: з'ясувати наукову та суспільно-політичну мотивацію вивчення історії України середини XVII – на початку XX ст.; проаналізувати питання щодо

процесів державотворення в козацькій Україні в роки Національно-визвольної війни та Руїни; розглянути процеси становлення Гетьманщини, діяльність її керівників – гетьманів Війська Запорозького середини XVII – XVIII ст.; характеризувати політику Речі Посполитої та Московської держави щодо козацької держави; проаналізувати еволюцію запорозького козацтва протягом XVII – XVIII ст., його місце в українській імперії; розглянути заселення та господарське освоєння Степової України; характеризувати соціально-економічні, політичні, культурні та інтелектуальні процеси в українських землях протягом XIX – початку XX ст.; проаналізувати суспільно-політичний розвиток українських земель за умов національного відродження; розглянути соціально-економічне та політичне значення великих реформ 60 – 70-х рр. XIX ст. для України; характеризувати політику імперської інтеграції Російської та Австрійської імперій щодо України; з'ясувати напрямки суспільної модернізації в Україні наприкінці XIX – на початку XX ст.; виховувати у студентів почуття відповідальності за вивчення історії України, як основи для засвоєння широкої системи історичних знань.

Змістові модулі:

1. Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст. Становлення козацької держави.
2. Руїна Гетьманщини в другій половині XVII ст. Суспільні процеси в українських землях у XVIII ст.

ВДПП 21. Історична інформатика

Основна мета курсу «Історична інформатика» полягає у вивченні можливостей застосування інформаційних методів в історичних дослідженнях. В результаті вивчення курсу у студентів повинні бути сформовані уявлення:

Основними завданнями є: освоїти особливості процесу інформатизації історичних досліджень; основні етапи комп'ютеризованого історичного дослідження; різноманітні типи і моделі даних, можливостях представлення інформації історичних джерел в машиночитаному вигляді; особливості текстової інформації і кількісних методах її аналізу; можливості і основні напрямлення використання технології баз даних в історичних дослідженнях; навички щодо оброблення даних історичних джерел методами математичної статистики; освоїти особливості оброблення графічної інформації; комплекс спеціалізованого і стандартного програмного забезпечення, яке використовується в роботі історика.

Змістові модулі:

1. Теоретико-методологічні проблеми історичної інформатики.
2. Комп'ютерний статистичний аналіз

ВДПП 22. Спеціальні історичні дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни нормативного курсу “Спеціальні історичні дисципліни” є: ознайомити студентів з великою групою цих наук, та набуття практичних навичок аналізу історичних джерел під час лекцій та семінарських (практичних) занять.

Основними завданнями вивчення нормативного курсу “Спеціальні історичні дисципліни” є: освоїти дисципліни, які визначені програмою, а саме: історичну

хронологію, геральдику, сфрагістику, палеографію, неографію, археографію, метрологію, історичну ономастику, нумізматику і боністику, генеалогію, археографію.

Змістові модулі:

1. Спеціальні історичні дисципліни: хронологія, метрологія, нумізматики, ономастика.
2. Спеціальні історичні дисципліни: геральдика, сфрагістика.
3. Дипломатика та фалеристика як спеціальні історичні дисципліни.
4. Історична палеографія.
5. Неографія та археографія як спеціальні історичні дисципліни.
6. Генеалогія та архівознавство як спеціальні історичні дисципліни.
7. Організаційні засад функціонування архівної галузі в Україні.

ВДПП 23. Історія історичної науки

Мета курсу: ознайомити студентів із розвитком європейської та української історичної думки та її напрямів й течій від античності до початку ХХ ст., сформуванню у них уявлення про процеси нагромадження та інтерпретації історичних знань і ту роль, яку вони відіграють у суспільному житті сучасного світу. Без знання основних віх розвитку світової історіографії, її здобутків та проблем не можна повною мірою опанувати фах історика.

Завдання дисципліни: формування у студентів знань про розвиток теоретико-методологічних та історіософських поглядів провідних вчених, історичних шкіл від античності до початку ХХ ст.; вивчення проблематики історичних досліджень та їх джерельної бази; вироблення вмінь аналізувати закономірності нагромадження знань і розвитку історичної думки, становлення історичної науки в Європі, США, Росії, Україні.

Змістові модулі:

1. Історія європейської історичної науки від античності до початку ХХ ст.
2. Розвиток історичних знань, думки та становлення науки в Україні.

ВДПП 24. Історія первісного суспільства

Мета вивчення курсу «Історія первісного суспільства»: вивчення початкового етапу історії людського суспільства від появи людини до виникнення класового суспільства та держави.

Завдання курсу: засвоєння знань про історію первісного суспільства як науку, основні етапи її розвитку та джерельну базу; ґрунтовне ознайомлення з проблемою біологічного становлення людини; теоріями виникнення людського суспільства, реконструкціями соціально-економічного та духовного розвитку первісних людських спільнот на різних стадіях розвитку, засвоєння термінологічного апарату.

Змістові модулі:

1. Вступ до історії первісного суспільства. Епоха праобщини.
2. Епоха зрілого первісного суспільства та його розкладу.

ВДПП 25. Історія Європи доби античності та середніх віків

Мета вивчення курсу: ознайомлення з фундаментальними проблемами історії середніх віків та раннього нового часу; засвоєння різних підходів до вирішення проблем середньовічної історії у сучасній історичній науці.

Завдання курсу: ознайомити студентів з вузловими проблемами політичної, суспільної, економічної та культурної історії Середньовіччя та раннього Нового часу; осмислити найважливіші категорії, поняття, явища та феномени історії раннього, класичного та пізнього середньовіччя Західної Європи та Візантії; вдосконалити навички критичного аналізу історичних джерел різних типів та видів, критичного сприйняття дослідницької літератури; розвинути вміння аргументувати свою позицію в усному виступі; розвинути здібності генерувати та систематизувати наукову інформацію за вузловими проблемами медієвістики, створювати авторські аналітичні тексти різного формату.

Змістові модулі:

1. Західна Європа у раннє середньовіччя. Формування та розвиток феодальних відносин.
2. Особливості формування та розвитку феодальних держав у Західній Європі.
3. Специфіка виникнення та розвитку феодальних відносин у Північній та Центрально-Східній Європі
4. Середньовічне суспільство. Культура. Ідеологія.
5. Початок Нового часу. Особливості виникнення капіталістичних відносин у Західній Європі.
6. Доба Реформації
7. Формування абсолютних монархій
8. Північна та Центрально-Східна Європа у ранній Новий час.

ВДПП 26. Соціальна історія країн Європи та Північної Америки нового часу

Мета курсу: на основі сучасних здобутків вітчизняної та зарубіжної історіографії сформуванати у майбутніх фахівців-істориків знання про головні етапи та події в історії Європи та Північної Америки нового часу у конкретному часовому просторі (від XVII до середини XIX ст.).

Завдання курсу: розглянути соціально-економічні, політичні, культурні та інтелектуальні процеси в країнах Європи та Північної Америки протягом XVII – середини XIX ст.; основні етапи, труднощі та здобутки в процесі державотворення та подальшого розвитку в країнах Європи та Північної Америки; специфіку нової історії Європи та Північної Америки, її місце в світовій цивілізації.

Змістові модулі:

1. Країни Європи у XVII – на початку XVIII ст.
2. Суспільні процеси в країнах Західної Європи та Північної Америки у XVIII – на початку XIX ст.

ВДПП 27. Історія Європи та Північної Америки нового та новітнього часу

Мета вивчення курсу: формування знань про соціально-економічні, політичні, культурні процеси, що складають змістовий пласт історії зазначених країн від 1918 р. до сучасності.

Завдання курсу: вивчати історичний процес за принципом історизму, об'єктивності та науковості; сформувати нове історичного мислення шляхом співставлення полярних точок зору і різних фактів; розвинути вміння аналізувати історичний матеріал, робити ґрунтовні висновки, використовуючи різні типи історичні джерела; навчити розрізняти історичний факт від історичного міфу, викривати стереотипи, упередженість, необ'єктивність; розвинути вміння робити виважені висновки та самостійні оцінки історичних подій, явищ; толерантно сприймати багатоетнічні, полікультурні явища світової історії;

Змістові модулі:

1. Світ після Першої світової війни.
2. Провідні країни Західної Європи та Північної Америки в міжвоєнний період (1918–1939 рр.).
3. Міжнародні відносини в міжвоєнний період.
4. Друга світова війна.
5. Головні тенденції розвитку країн Західної Європи та Північної Америки після Другої світової війни (1945 – 90-ті рр. ХХ ст.).
6. Глобалізаційні процеси в постіндустріальному суспільстві.

ВДПП 28. Історія Росії та СРСР

Мета вивчення курсу «Історія Росії»: усвідомлення студентською молоддю важливості історичного пізнання, засвоєння основних подій, явищ, процесів, що формували образ Московської держави - Російської імперії.

Основні завдання: формування у студентів системи знань про суспільно-політичні та соціально-економічні трансформації, що відбувалися протягом ХІІ - початку ХХ століть на теренах; створення цілісної картини історичного шляху, що пройшла Росія у ХІІ – на початку ХХ століття; формування історичної свідомості, політичних, ідеологічних, культурних переконань майбутніх фахівців.

Змістові модулі:

1. Передісторія і становлення московської держави.
2. Московська держава у ХVІ - ХVІІ ст.
3. Російська імперія у ХVІІІ ст.
4. Росія в першій половині ХІХ століття.
5. Росія в епоху «великих реформ».
6. Росія на шляху модернізації та індустріалізації.

Мета вивчення курсу «Історія СРСР»: формування історичної культури як складової частини наукового світогляду й загальної культури, системи як загальних, так і спеціальних знань, вмінь й навичок майбутнього спеціаліста; виховання високих морально-етичних якостей спеціаліста; прищеплення практичних навичок роботи з історичними документами, науковою літературою,

вмінь застосовувати знання для орієнтації у суспільно-політичному житті, оцінки суспільних явищ та подій.

Змістові модулі:

1. Формування і розвиток радянської системи. Велика Вітчизняна війна.
2. СРСР наприкінці 40-х – на початку 90-х рр. ХХ століття. Пострадянська Росія.

ВДПП 29. Історія Азії та Африки

Мета вивчення курсу: набуття ґрунтовних знань з історії країн Азії та Африки (виникнення і розвитку колоніальної системи в регіоні, національно-визвольної боротьби; деколонізації; засвоєння знань про специфічні форми економічних відносин, станової структури, державної організації, ідеологічного і релігійного життя, розвитку культури).

Завдання курсу: оволодіння твердими фактичними знаннями; засвоєння основних процесів, термінологічної та хронологічної бази; вивчення проблем, пов'язаних з особливостями історичного розвитку афро-азіатського регіону; розвиток професійних вмінь історика.

Змістові модулі:

1. Мусульманські країни Азії та Африки і епоху середньовіччя.
2. Неісламський світ середньовічного Сходу.
3. Пост середньовічна Західна та Центральна Азія.
4. Країни Південної та Східної Азії у новий час
5. Країни й народи Африки у новий час.
6. Країни Близького та Середнього Сходу у ХХ – на початку ХХІ ст.
7. Країни Закавказзя та Центральної Азії у новітній час.
8. Південна та Південно-Східна Азія у новітній час.
9. Країни Східної Азії та Далекого Сходу у ХХ – на початку ХХІ ст.
10. Країни Африки у новітній час.

ВДПП 30. Історія Росії та СРСР

Мета вивчення курсу «Історія Росії»: усвідомлення студентською молоддю важливості історичного пізнання, засвоєння основних подій, явищ, процесів, що формували образ Московської держави - Російської імперії.

Основні завдання: формування у студентів системи знань про суспільно-політичні та соціально-економічні трансформації, що відбувалися протягом ХІІ - початку ХХ століть на теренах; створення цілісної картини історичного шляху, що пройшла Росія у ХІІ – на початку ХХ століття; формування історичної свідомості, політичних, ідеологічних, культурних переконань майбутніх фахівців.

Змістові модулі:

1. Передісторія і становлення московської держави.
2. Московська держава у ХVІ - ХVІІ ст.
3. Російська імперія у ХVІІІ ст.
4. Росія в першій половині ХІХ століття.
5. Росія в епоху «великих реформ».
6. Росія на шляху модернізації та індустріалізації.

Мета вивчення курсу «Історія СРСР»: формування історичної культури як складової частини наукового світогляду й загальної культури, системи як загальних, так і спеціальних знань, вмінь й навичок майбутнього спеціаліста; виховання високих морально-етичних якостей спеціаліста; прищеплення практичних навичок роботи з історичними документами, науковою літературою, вмінь застосовувати знання для орієнтації у суспільно-політичному житті, оцінки суспільних явищ та подій.

Змістові модулі:

1. Формування і розвиток радянської системи. Велика Вітчизняна війна.
2. СРСР наприкінці 40-х – на початку 90-х рр. XX століття. Пострадянська Росія.

ВДПП 31. Історія суспільно-політичної думки

Мета вивчення курсу: вироблення у студентів вірного розуміння тих суспільно-політичних перетворень, які відбувалися у всесвітній історії на підставі знайомлення з суспільно-політичними науковими працями як стародавніх мислителів, філософів, соціологів, юристів та інших вчених, так і праць наших сучасників; допомогти студентам в освоєнні накопичених знань і застосуванні їх у своїй життєдіяльності.

Завдання курсу: не тільки оволодіння теоретичними знаннями, але і вміння використовувати набуті знання на практиці, які дуже потрібні, особливо у часи трансформаційних перетворень, які відбуваються в нашій державі.

Змістові модулі:

1. Історія розвитку суспільно-політичної думки від Античності до Відродження.
2. Суспільно-історичні вчення у від XI до XIX століть.
3. Суспільні та політичні думки у другій половині XIX – XX ст.

ВДПП 30. Музеєзнавство

Мета курсу: сформувані у студентів-істориків знання головних основних теоретико-методологічних засад науки про музей як суспільний феномен, музейну справу і “музейне” ставлення людини до дійсності.

Завдання курсу: з’ясувати загальнотеоретичні засади музеєзнавства як окремої науки; ознайомити із здобутками цієї дисципліни на сучасному етапі; прослідкувати становлення специфічного “музейного” ставлення людини до дійсності; проаналізувати основні етапи формування музею як соціокультурного інституту, виявити особливості розвитку музейної справи та музейної теорії у світі та в Україні; сформувані розуміння головних термінів; з’ясувати особливості науково-організаційної роботи в музеях; познайомити з правилами організації експозицій; висвітлити діяльність найвідоміших музеїв світу

Змістові модулі:

1. Вступ до музеєзнавства. Історія музеїв і музейної справи.
2. Теорія музейної справи.

Вибіркові компоненти ОПП

Дисципліни загальної підготовки

ВДЗП 1. Релігієзнавство

Метою вивчення курсу: є ознайомлення студентів із предметом, структурою та теоретико-методологічними завданнями релігієзнавства; надання студентам систематизованих знань про об'єктивні закономірності появи, історичного розвитку та функціонування релігії на різних етапах духовно-культурного суспільно-релігійного поступу людства.

Завдання курсу: висвітлити природу походження релігії (науково-філософський та теологічний підходи); визначити роль і місце релігії у процесі самовизначення та становлення людини як особистості; проаналізувати сучасний стан релігії (церкви) в світі, Україні та регіоні і показати основні тенденції змін релігійної мережі; познайомити студентів з основними принципами, що забезпечують мирне співіснування релігійного й альтернативного до нього світогляду, сприяють утвердженню міжконфесійної злагоди й релігійної терпимості між людьми різних конфесій та світоглядних позицій.

Змістові модулі:

1. Вступ до релігієзнавства.
2. Національні та світові релігії.
3. Роль релігії в сучасному суспільстві.

ВДЗП 1. Масова комунікація та інформація

Мета вивчення курсу: ознайомити майбутніх фахівців з науково-теоретичними та актуально-практичними основами суспільних комунікацій, дати уявлення про основи реклами і публік рилейшнз, навчити основам копірайтингу та створенню найпростіших рекламних та ПР-матеріалів.

Завдання курсу: вивчення основ соціальних (суспільних комунікацій), масової комунікації як складової соціальних комунікацій; ознайомлення з різновидами ЗМІ, теоретико-комунікативними основами, сутністю, видами і формами реклами та зв'язків з громадськістю.

Змістові модулі:

1. Масова комунікація.
2. Інструментарій соціальних комунікацій.

ВДЗП 2. Риторика

Мета вивчення курсу: сформувати уявлення студентів про риторику як елемент культури та вміння написання й проголошення промов, розкрити загальні закономірності мовленнєвої поведінки, оволодіти майстерністю підготовки і виголошення промов.

Завдання курсу: теоретичні – розкрити історико-теоретичні основи риторики; з'ясувати функції ораторства в сучасному світі; проаналізувати практичний аспект

красномовства; практичні – допомогти студентам практично оволодіти мистецтвом написання й публічного виголошення промов, на основі міцних теоретичних знань сформувавши в них техніку мовлення як необхідну передумову словесної дії.

Змістові модулі:

1. Теоретична риторика
2. Практична риторика

ВДЗП 2. Культурологія

Мета курсу: розкриття загальнолюдського сенсу і суспільного призначення культурології як інтегруючої системи знань про досвід існування людини в суспільстві. Мета досягається через вивчення основних теоретичних проблем: генеза культурологічної думки, сучасні напрямки культурології та в контексті співставлення різних типів культур в історії розвитку цивілізації.

Основні завдання: показати, що культурологія, як наукова рефлексія уявлень про сутність культури і соціально-культурні процеси загалом, насамперед звернена до світоглядних потреб сучасної людини, оскільки вивчає варіантність, множинність форм її адаптації до оточуючого світу і збереження особливості людського існування – самореалізації особистості; сприяти усвідомленню того, що культурологія допомагає формуванню власної життєвої позиції і надає можливість стратегічного осмислення професійного становлення.

Змістові модулі:

1. Теоретичні аспекти культурології як науки про культуру;
2. Еволюція культури та основні етапи її розвитку.

ВДЗП 3. Логіка

Мета курсу: вивчення науки логіки передбачає ознайомлення студентів з логічною теорією мислення і оволодіння навичками логічного аналізу здобутого у процесі навчання політологічного знання та інтерпретації формалізованої мови науки логіки в сфері історії; виявлення логічних помилок в міркуваннях з історичним змістом; виведення історичного знання; доведення політологічного знання на істинність або спростування на хибність.

Завдання курсу: ознайомити студентів із теоретичними основами логіки як філософської науки про процедуру правильного, аналітичного, критичного мислення; способами його організації та законами, дотримання котрих забезпечує формальну правильність здійснення інтелектуальних операцій і є умовою їх практичної ефективності, на понятійному рівні розкрити студентам тенденції історичного розвитку логіки як галузі філософського та методологічного знання.

Змістові модулі:

1. Вступ до логіки.
2. Основні форми і закони мислення.
3. Логічні основи практичної та соціально-комунікативної діяльності.

ВДЗП 3. Сучасне діловодство

Мета вивчення курсу: підготувати грамотних, висококваліфікованих фахівців, які б володіли навиками документування управлінської інформації та організації роботи зі службовими документами.

Завдання курсу: сформувати навички опанування прийомів раціональної роботи з документами, навички організації чіткого контролю за проходженням та виконанням документів, вміння складати та опрацьовувати документи, вміння складати службові листи.

Змістові модулі:

1. Діловодство в сучасному житті.
2. Організація документообігу.

ВДЗП 4. Прикладна етика

Мета курсу: узагальнення знань бакалаврів теоретико-методологічного рівня освітньої діяльності, залучення студентів до філософського осягнення ідеї освіти, як соціокультурного феномену, вироблення у студентів власної світоглядної концепції освіти; сприяння формуванню високого рівня компетентності і культури випускників університету. Філософія має креативний вплив на формування і динаміку розвитку ідеї освіти, відповідних парадигм і концепцій освіти через безпосередню участь філософії у побудові методології освітньої і педагогічної діяльності.

Завдання курсу: ознайомити з базовими поняттями етики та естетики; пояснити сутність соціальних проблем творчості, біоетики, соціальної відповідальності бізнесу в сучасному світі; надати знання основи соціокультурного розмаїття сучасного світу та України; розширити досвід естетичної оцінки з врахуванням тенденцій сучасного мистецтва.

Змістові модулі:

1. Філософські засади етики.
2. Філософські засади естетики.

ВДЗП 4. Історія світової культури

Мета курсу: вивчити та проаналізувати історичні закономірності культурно-історичних епох.

Завдання курсу: розглянути та проаналізувати культурно-історичні епохи, з'ясувати їх особливості та спільні закономірності розвитку, спрогнозувати тенденції подальшого культурного розвитку.

Змістові модулі:

1. Первісна та старосхідна культурно-історична епохи.
2. Антична та середньовічна культурно-історичні епохи.
3. Ренесанс як культурно-історична епоха.
4. Новочасна та Новітня культурно-історична епоха.

ВДЗП 5. Психологія спілкування та корекції особистості

Мета вивчення: закріплення знань студентів про вербальні та невербальні засоби спілкування, формування вмінь використовувати ці засоби в уявлюваній

ситуації, розробка рекомендацій щодо подолання мовленнєвих бар'єрів у спілкуванні.

Завдання курсу: ознайомлення студентів з феноменологією (змістом, структурою, детермінантами) спілкування, вміння визначати місце спілкування серед інших основних типів соціальної активності людини (грі, навчанні, праці), а також умови й механізми спілкування людини протягом життя; розвинення творчого мислення і вміння з позицій соціально-психологічного підходу здійснювати аналіз суспільних подій, фактів, явищ, дій та вчинків людей.

Змістові модулі:

1. Феноменологія спілкування.
2. Корекція особистості в процесі взаємодії з суспільством.
3. Спілкування та міжособистісні відношення в групах.

ВДЗП 5. Міжнародне публічне право

Мета вивчення курсу: формування знань про міжнародне публічне право, його особливості, основні галузі та інститути; здобуття студентами теоретичних і практичних знань та вмінь щодо ролі, призначення, дії та застосування в Україні джерел міжнародного публічного права.

Завдання курсу: сформування у студентів системи знань про основні принципи міжнародного права, механізми взаємодії міжнародного та національного права, особливості міжнародної правосуб'єктності держав, міжнародних організацій, види та режим територій у міжнародному праві, основні галузі міжнародного права, а також закласти основи практичних навиків кваліфікації міжнародних правовідносин, тлумачення міжнародно-правових норм, використання норм міжнародного права у правозастосовчій діяльності на національному рівні.

Змістові модулі:

1. Поняття та особливості міжнародного права.
2. Основні принципи міжнародного публічного права.

Дисципліни професійної підготовки

ВДПП 6. Греки в Україні

Мета курсу: вивчення історичного розвитку грецьких громад на українських теренах в контексті проблеми збереження їх національно-культурної ідентичності.

Завдання курсу: з'ясувати базові поняття етнічна меншість, національна меншість, громада, діаспора; висвітлити процес формування грецьких осередків на території України; охарактеризувати етнокультурні, соціальні особливості грецьких громад Львова, Ніжина, Одеси, Приазов'я тощо; розкрити основні проблеми грецьких громад впродовж різних історичних періодів; вивчити історичний процес розвитку грецьких громад на теренах сучасної України.

Змістові модулі:

1. Греки на українських теренах за часів античної, середньовічної та нової доби.
2. Історія грецької громади Приазов'я. Греки в УРСР та в незалежній Україні.

ВДПП 6. Князь Д.Вишневецький в українській історіографії

Мета курсу: поглиблене вивчення проблем діяльності видатного представника української історії князя Д.Вишневецького на основі сучасних здобутків історіографії.

Завдання курсу: дослідити факти життя та діяльності видатного представника української історії князя Д.Вишневецького, історіографічні аспекти висвітлення постаті князя, роль Д.Вишневецького у формуванні козацтва, місце князя у боротьбі з татарами, проблеми зовнішньополітичної діяльності князя Д.Вишневецького, його діяльність у відносинах з Московією, фольклорний образ князя Д.Вишневецького.

Змістові модулі:

1. Висвітлення постаті князя Д.Вишневецького в українській історіографії ХІХ – початку ХХ ст.
2. Дискусійні проблеми щодо постаті князя Д.Вишневецького в українській історіографії.

ВДПП 7. Соціально-економічний розвиток Приазов'я у ІІ половині ХІХ – на початку ХХ ст.

Мета вивчення: сформувати у майбутніх фахівців-істориків знання про головні напрями та особливості соціально-економічного розвитку рідного краю, допомогти студентам скласти цілісне уявлення про місце Приазов'я у соціально-економічному житті Російської імперії означеного періоду.

Завдання: формування у студентів знань про основні етапи дослідження проблеми в історіографії; репрезентацію соціально-економічної історії Приазов'я другої половини ХІХ – початку ХХ ст. в джерелах; політико-правові засади ставлення уряду до різних категорій населення краю; особливості землеволодіння та землекористування, господарської діяльності у господарствах представників різних етносів краю; рівень розвитку промисловості і торгівлі краю, його напрями; ступінь реалізації загальнодержавних соціально-економічних перетворень 60-х років ХІХ – початку ХХ ст. у суспільному житті та економіці Приазов'я; діяльність найбільш видатних громадських діячів та підприємців краю.

Змістові модулі:

1. Приазов'я другої половини ХІХ – початку ХХ ст. в історіографії та джерелах.
2. Соціальний розвиток та економічне життя Приазов'я у другій половині ХІХ – на початку ХХ ст.

ВДПП 7. Історія світових цивілізацій

Мета вивчення: ознайомлення студентів з поняттям «цивілізація» – надзвичайно глибоким, розмаїтим і багатоаспектним. Розглядання основні етапи формування світових цивілізацій, досягнення світової науки в дослідженні історії цивілізацій. Особлива увага приділяється проблемі між цивілізаційних відносин. Аналізуються різноманітні моделі світу, роль та місце України в цивілізаційних процесах. Звернути увагу на усвідомлення студентською молоддю важливості історичного пізнання, засвоєння основних подій, явищ, процесів, що формували світові цивілізації.

Завдання: формування у студентів системи знань про суспільно-політичні та соціально-економічні трансформації в історії цивілізацій, цивілізаційний поступ, міжцивілізаційні відносини з їх обумовленістю та конкретними наслідками; створення цілісної картини історичного шляху, що пройшло людство з давніх часів до початку ХХІ ст.; формування розуміння студентами місця України в історії цивілізацій; формування історичної свідомості, політичних, ідеологічних культурних переконань майбутніх спеціалістів-філологів.

Змістові модулі:

1. Сародавні цивілізації у світовій історії.
2. Середньовічна та індустріальна цивілізації.
3. Світові цивілізації постіндустріальної ери у ХХ – на початку ХХІ ст.

ВДП 8. Україна у Другій світовій війні

Мета курсу: поглиблене вивчення та осмислення подій Другої світової війни в Україні з точки зору сучасного бачення історичного процесу.

Завдання курсу: вивчаючи наукові проблеми історії України доби Другої світової війни, формувати у студентів історичну пам'ять, національну свідомість; з'ясувати дискусійні питання щодо подій Другої світової війни в Україні; розглянути висвітлення наукових проблем спецкурсу в історіографії; сприяти подоланню у свідомості студентів стійких міфологем та ідеологем радянської доби щодо оцінок історії України доби Другої світової війни; з'ясувати історичні уроки Другої світової війни для сучасного суспільного життя України, здійснювати патріотичне виховання на гуманістичних засадах.

Змістові модулі:

1. Україна в перші роки Другої світової та німецько-радянської війн
2. Битва за Україну

ВДП 8. М.Хрущов в політичному житті України

Мета курсу: вивчення впливу перетворень періоду «відлиги», ініційованих М. Хрущовим, на громадсько-політичний і соціально-економічний розвиток України.

Завдання курсу: розглянути процес формування особистості М. Хрущова; ознайомити студентів з науковою літературою, що висвітлює біографію М. Хрущова; вивчити сучасні оцінки в західній, російській та українській історіографії на зміни в політичному та економічному житті УРСР за часів «відлиги».

Змістові модулі:

1. М. Хрущов на чолі партійної організації України.
2. Громадсько-політичні та соціально-економічні перетворення в Україні в 1953 – 1964 рр.

ВДП 9. Історичні та соціологічні дослідження в науковій діяльності М.Грушевського

Мета курсу: дати студентам знання про наукову діяльність видатного українського історика М.Грушевського та висвітлення проблеми в українській історіографії.

Завдання курсу: вивчаючи наукові проблеми щодо початку наукової діяльності М.Грушевського; проаналізувати питання науково-педагогічної діяльності М.Грушевського у Львівському університеті; висвітлити питання щодо наукової публіцистики М.Грушевського початку ХХ ст.; розглянути діяльність М.Грушевського в НТШ та УНТ; проаналізувати наукову та публіцистичну діяльність М.Грушевського доби УЦР та його діяльність в еміграції; з'ясувати питання щодо останнього десятиліття наукової діяльності М.Грушевського.

Змістові модулі:

1. Початок наукової діяльності М.Грушевського. Львівська доба його життя.
2. Науково-організаційна та публіцистична діяльність М.Грушевського в 1913 – 1934 рр.

ВДПП 9. Національно-визвольна війна середини XVII – XIX ст.

Мета курсу: поглиблене вивчення проблем історії Національно-визвольної війни українського народу середини XVII ст. і становлення Гетьманщини на основі сучасних здобутків історіографії.

Завдання курсу: вивчити історіографію історії Національно-визвольної війни українського народу, перодизацію історії Національно-визвольної війни українського народу на основні події, особливості внутрішньої та зовнішньої політики козацької держави у 1648 – 1654 рр., умови та історичні оцінки міждержавних угод Війська Запорізького, роль гетьманів Б.Хмельницького та І.Виговського у процесі державотворення в Україні.

Змістові модулі:

1. Висвітлення питань Національно-визвольної війни і становлення козацької держави в українській історіографії XIX – початку ХХІ ст.
2. Дискусійні проблеми історії Національно-визвольної війни і становлення козацької держави в українській історіографії.

ВДПП 10. Руїна в російській історіографії

Мета курсу: вивчення курсу Руїна Гетьманщини забезпечити засвоєння студентами системи знань про період української історії, якій почався після завершення Національно-визвольної війни. Розглянути основні етапи перетворення Гетьманщини з фактично незалежної держави у провінцію Московського царства, звернути увагу на об'єктивні та суб'єктивні чинники цього процесу. Проаналізувати головні тенденції та напрямки, які визначилися у розвитку російської історіографії Руїни у XIX - на початку ХХ ст., аналіз історіографічних закономірностей, методологічних впливів, які виявилися при висвітленні процесів Руїни у дослідженнях російських вчених

Завдання курсу: формування історичного мислення, наукового світогляду; набуття навичок науково-історичного аналізу; набуття навичок історіографічного аналізу; набуття навичок до історичних та історіографічних джерел; виявлення логіки та об'єктивних закономірностей історичного процесу; формування вмінь та навичок самостійної роботи з науковою літературою; сприяння поглибленому вивченню історії українського народу; сприяння поглибленому вивченню історії російської історичної науки, та російської історіографії історії України.

Змістові модулі:

1. Причини та перший етап Руїни у висвітленні російської історіографії
2. Апогей громадянської війни на теренах Гетьманщини у дослідженнях російських істориків
3. Руїна на завершальному етапі у працях російських дослідників

ВДПП 10. Екскурсійна робота

Мета курсу: ознайомити студентів з основами екскурсійної теорії, яка визначає сутність екскурсій, формулює закономірності і особливості екскурсій, а також ознайомлює з екскурсійною методикою, яка є сукупністю чітких правил і вимог, що висуваються до екскурсій як сума методичних прийомів підготовки та проведення екскурсій.

Завданнями курсу “Екскурсійна робота”, що мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни, є розкриття питань екскурсійної справи (теорії, методики та практики); визначення функцій, ознак та аспектів екскурсій, сутності і особливостей двох важливих елементів екскурсійного методу – показу та розповіді; визначення особливостей проведення різних видів екскурсій; розкриття диференційованого підходу до екскурсійного обслуговування.

Змістові модулі:

1. Екскурсознавство як наукова і навчально-практична дисципліна.
2. Методика та практика екскурсійної роботи.

ВДПП 11. Міське самоврядування Маріуполя (1790 – 1917 рр.)

Мета курсу: вивчення курсу: усвідомлення студентською молоддю важливості історичного пізнання, засвоєння основних подій, явищ, процесів, що формують образ міського самоврядування Маріуполя в імперську добу.

Завдання курсу: формування у студентів сучасних наукових знань про становлення і розвиток місцевого самоврядування як форми управління суспільним життям у містах, заснованої на принципах розвитку самоорганізації міського населення у імперську добу на прикладі Маріуполя; виробка навичок історіографічного аналізу наукової літератури та публіцистики про міське самоврядування; закріплення вмінь роботи з опублікованими та архівними історичними джерелами; забезпечення використання отриманих у ході вивчення спецкурсу знань в процесі викладання історичних дисциплін.

Змістові модулі:

1. Міське самоврядування Маріуполя як наукова проблема.
2. Практика Маріупольського громадського управління.

ВДПП 11. Торгівельна діяльність грецьких купців України середини XVII – XIX ст.

Мета курсу: усвідомлення студентською молоддю важливості історичного пізнання, з'ясування напрямів, характеру та принципів торговельно-комерційної діяльності греків-купців у місцях їх компактного проживання в Україні, висвітлення основних аспектів економічного та суспільного розвитку грецьких

торгівельних осередків Ніжина, Одеси та Маріуполя, виявлення їх регіональних та історичних особливостей.

Завдання курсу: формування у студентів сучасних наукових знань про торговельно-економічну активність греків на українських теренах; виробка навичок історіографічного аналізу наукової літератури та публіцистики про передумови та специфіку формування грецького купецтва на українських землях; вироблення вмінь роботи з опублікованими та архівними історичними джерелами. забезпечення використання отриманих у ході вивчення спецкурсу знань в процесі викладання історичних дисциплін.

Змістові модулі:

1. Торговельно-комерційна діяльність греків-купців в Україні (середина XVII-XIX ст.) як наукова проблема.
2. Торговельна діяльність греків на українських землях (середина XVII-XIX ст.).
3. Торговельної активності грецьких купців Північного Приазов'я.

ВДПП 12. Методика викладання історії в школі

Мета вивчення курсу: засвоєння методики діяльності шкільного вчителя на основі комплексу прийомів і методів навчання, підготовка майбутнього вчителя до практичної роботи.

Завдання курсу: засвоєння знань про методику викладання історії у школі як науку та основні етапи її становлення й розвитку; вивчення структури, змісту та особливостей різних курсів історії в школі; оволодіння вміннями підготовки до уроку; засвоєння форм та методів навчання історії; вивчення способів формування особистості учня на уроках історії.

Змістові модулі:

1. Методика викладання та заняття з історії в школі
2. Методи викладання історії в школі.
3. Формування особистості на заняттях з історії.

ВДПП 12. Архівознавство

Мета курсу: ознайомлення студентів з науковою системою «Архівознавство», яка вивчає історію, теорію і практику архівної справи, її правові та економічні засади, архівний менеджмент та інформаційні системи, принципи формування і використання архівного фонду, технологію зберігання та реставрації документів.

Завдання курсу: Ознайомити студентів з нормативно-правовими аспектами діяльності архівних установ; сформулювати уявлення про теорію і методику комплектування, обліку, зберігання документів; надати студентам комплекс знань щодо основних етапів формування архівної системи; виокремлення внеску провідних архівістів в архівну науку і практику; проаналізувати вплив конкретно-історичних чинників на стан і характер архівної галузі.

Змістові модулі:

1. Становлення і розвиток архівознавства як наукової системи.
2. Національний архівний фонд України: структура, правові засади.
3. Архівне описування та забезпечення збереженості документів.
4. Інформатизація в архівній справі, архівна евристика.

ВДПП 13. Інформаційні війни

Мета: ознайомлення студентів з концептуальними і прикладними аспектами проведення інформаційних війн у сучасних міжнародних відносинах.

Завдання: надання студентам знань про основні характеристики інформаційної війни, цілі, методи і засоби проведення інформаційних війн, а також сформуванню вміння щодо аналізу і планування інформаційних операцій у міжнародних відносинах.

Змістові модулі:

1. Теоретичні засади інформаційних війн.
2. Технології інформаційних війн.
3. Міжнародна практика інформаційного протиборства.
4. Інформаційна політика України.

ВДПП 13. Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародних відносинах

Мета: вивчення теорії, методики, методології та практики інформаційно-аналітичної діяльності у системі міжнародних відносин, зовнішньої та внутрішньої національної політики, формування навичок та вмінь інформаційно-аналітичного моніторингу для прийняття управлінських рішень і моделювання зовнішньополітичних стратегій.

Завдання: поглиблення знань та вмінь інформаційного аналізу суспільно-політичних систем, оволодіння основами інформаційно-аналітичного різномірного забезпечення владних структур, синергетики інформаційно-аналітичної діяльності.

Змістові модулі:

1. Загальнотеоретичні питання інформаційно-аналітичної діяльності у міжнародних відносинах.
2. Методологія інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах.

ВДПП 14. Місіонерська діяльність ордену єзуїтів

Мета курсу: курсу полягає у вивченні місіонерської діяльності ордену єзуїтів, засвоєнні знань про виникнення, розвиток, занепад та реорганізацію Товариства Ісуса.

Завдання курсу: оволодіння міцними фактичними знаннями, засвоєння основних процесів, що відбувалися в ордені, термінологічної та хронологічної бази, а також здобуття вмінь для розвитку історичного мислення.

Змістові модулі:

1. Місіонерська діяльність Товариства Ісуса у світі
2. Місіонерська діяльність ордену єзуїтів у східнослов'янському регіоні

ВДПП 14. Повсякдення греків Північного Приазов'я в джерелах

Мета курсу: здобуття студентами базових знань з повсякденного життя греків Приазов'я кінця XVIII – початку XX ст. на основі аналізу джерел.

Завдання курсу: формування цілісного уявлення про науково-дослідницький процес; проаналізувати напрямки наукової розробки теми щодо вивчення

комплексу джерел з повсякденного життя греків Північного Приазов'я; класифікувати джерела з повсякденного життя грецького населення Північного Приазов'я; проаналізувати актові джерела, класифікувати їх за видовою ознакою, зробити формулярний аналіз та охарактеризувати їх інформативний потенціал для дослідження повсякденного життя грецького населення Північного Приазов'я; визначити інформативні можливості діловодних джерел для дослідження повсякденного життя грецького населення Північного Приазов'я; на основі джерелознавчого аналізу статистичних матеріалів розкрити зміст та проаналізувати інформативний потенціал цього виду джерел; дослідити специфіку матеріалів періодичної преси, з'ясувати ступінь їхньої достовірності, репрезентативності та гносеологічну цінність для дослідження повсякденного життя грецького населення Північного Приазов'я; проаналізувати комплекс джерел особового походження, охарактеризувати їх значення та цінність для дослідження повсякденного життя грецького населення Північного Приазов'я; класифікувати усні джерела, дослідити їх гносеологічну цінність та виявити інформативний потенціал; визначити ступінь репрезентативності актуалізованої джерельної бази в цілому.

Змістові модулі:

1. Теоретико-методологічні засади дослідження повсякденного життя. Актові та діловодні матеріали як інформативні джерела з повсякденності грецького населення Приазов'я.
2. Статистичні матеріали та періодична преса в системі джерел до повсякденності греків Приазов'я. Повсякденне життя грецького населення в матеріалах особового походження та усних джерелах.

ВДПП 15. Тероризм у сучасному світі

Мета: формування у студентів концептуального уявлення про явище тероризму, його витоки та еволюцію, ознайомити з формами та методами діяльності сучасних терористичних організацій, а також підходів до боротьби з ним.

Завдання: ознайомити студентів з основними концептуальними підходами до визначення поняття тероризм; прослідкувати витоки та основні етапи еволюції тероризму; сформувані знання про підходи до класифікації тероризму та основні види тероризму; ознайомити студентів з психологічним аспектом тероризму; відстежити діяльність основних терористичних організацій сучасності; дослідити світовий досвід боротьби з тероризмом; показати специфіку проявів тероризму в Україні та методів боротьби з ними.

Змістові модулі:

1. Тероризм: теоретичний та історичний аспект.
2. Тероризм як головна загроза міжнародній безпеці.
3. Діяльність сучасних міжнародних організацій.

ВДПП 15. Міжнародні конфлікти

Мета: сформувані у студентів розуміння сутності міжнародних конфліктів, їх політичного змісту, відповідні рівню сучасної науки, а також здатність професійного оцінювання конфліктів в сучасних світополітичних процесах.

Завдання: ознайомитись з політико-філософською і соціологічною традицією, сучасними міждисциплінарними підходами до вивчення феномену міжнародного конфлікту; оволодіти понятійно-категоріальним апаратом, що використовується в теорії та політичній практиці дослідження та врегулювання міжнародними конфліктами; опанувати необхідним інструментарієм для самостійного аналізу конкретних конфліктів сучасності; сформувати навички вивчення природи та механізмів сучасних міжнародних конфліктів на підставі опанування відповідних теоретичних концепцій і аналітичних моделей з області політології, права, психології, соціології, теорії міжнародних відносин, прикладної конфліктології.

Змістові модулі:

1. Сутність і специфіка міжнародного конфлікту.
2. Міжнародні конфлікти сучасності.

ВДПП 16. Історична біографістика

Мета вивчення: на основі найновіших здобутків історіографії сформувати у майбутніх фахівців-істориків знання про методологію біографічних досліджень, допомогти студентам через конкретні приклади побачити тотожність та розбіжності поглядів на історичну особу в історичній та будь-якій суміжній науці, краще зрозуміти вчинки тієї чи іншої історичної особи, її погляди, їх зв'язок з соціокультурною атмосферою певної доби.

Завдання: формування у студентів знань про основні етапи розвитку історичної біографістики; сучасні тенденції біографічних досліджень; міждисциплінарні зв'язки історичної біографістики; методику організації вивчення історичної особи на уроці історії в школі; види джерел, які використовує історична біографістика, методи роботи з ними.; місце біографічних досліджень у вітчизняній та зарубіжній історіографії; вплив герменевтики та психоаналізу на біографічні дослідження; методику ідентифікації історичної особи; роль допоміжних дисципліни у вивченні історичної особи.

Змістові модулі:

1. Історична біографістика, основні етапи розвитку.
2. Методики вивчення історичної особи.

ВДПП 16. Основи етнодемографії

Метою курсу є вивчення закономірностей і особливостей відтворення етносів методами демографії.

Завдання: ознайомлення студентів з елементами загальної демографії, зокрема з методами демографічного дослідження, демографічними показниками, головними характеристиками відтворення населення, головними етапами вивчення демографічної проблематики, джерельною базою етнодемографії; освоєння теоретичних знань щодо різних підходів у визначенні етнічного складу населення, етнічних аспектів демографічних подій та головних рис етнодемографічних процесів в різних країнах світу.

Змістові модулі:

1. Вступ до етнодемографії.
2. Етнодемографічні процеси і структури.

ВДПП 17. Історія країн Латинської Америки

Мета курсу: полягає у вивченні політичної та соціально-економічної історії країн Латинської Америки початку ХХ – початку ХХІ ст., історії розвитку національних держав в регіоні, засвоєнні знань про створення специфічних форм політичних відносин, станової структури, державної організації, ідеологічного і політичного життя.

Завдання курсу: оволодіння твердими фактичними знаннями, засвоєння основних процесів, що відбувалися в регіоні, висвітлення проблем розвитку країн регіону, виявлення закономірностей в їх політичному генезисі, вивчення термінологічної та хронологічної бази.

Змістові модулі:

1. Особливості розвитку країн Латинської Америки у новітній час. Бразилія у новітній час
2. Країни Південної Америки у новітній час
3. Країни Центральної Америки у новітній час

ВДПП 17. Сучасні археологічні дослідження в Україні

Мета курсу: забезпечення закріплення студентами базової системи археологічних термінів і понять та їх зв'язок з іншими навчальними дисциплінами; формування у слухачів концепції приазовської регіональної археології як інтегральної частини національної археології та праісторії України.

Завдання курсу: дослідити археологію Північного Приазов'я як систему знань про найдавніше минуле на основі археологічних джерел; формувати у студентів систему теоретичних знань про: сутність археологічної науки, виникнення й етапи розвитку археологічної науки в Північному Приазов'ї, археологічні дослідження як основу здобуття історичної інформації через артефакти, зв'язок археології з іншими історичними дисциплінами; навчити працювати з археологічними джерелами та науковою літературою, термінологічно-понятійним апаратом, формувати вміння характеризувати загальні та регіональні археологічні процеси.

Змістові модулі:

1. Палеоліт, мезоліт і неоліт Північного Приазов'я.
2. Мідний та бронзовий віки Північного Приазов'я.
3. Ранній залізний вік, середньовічні степові археологічні культури та дослідження пам'яток українського козацтва XVI-XVII століть Північного Приазов'я.